

Lausunto

01.07.2024

Asia: VN/14717/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Edustaako vastaaja

Kuntaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne palkkatukea koskien alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia (380/2023) ja valmiuslakia (1552/2011). Muutokset koskisivat palkkatuen myöntämistä kunnalle tai kuntayhtymälle. Esityksen mukaan työvoimaviranomainen voisi myöntää palkkatukea kunnalle tai kuntayhtymälle ainoastaan alentuneesti työkykyisen henkilön tai 60 vuotta täyttäneen pitkään työttömänä olleen henkilön palkkaamiseen. Palkkatuen myöntäminen kunnalle tai kuntayhtymälle ammatillisen osaamisen parantamiseen ei olisi enää mahdollista. Palkkatukea halutaan kohdentaa erityisesti yksityiselle ja kolmannelle sektorille.

Hallituksen aiemman esityksen (HE 13/2024 vp) mukaisesti palkkatuettu työ ei pääsääntöisesti kerrytä palkansaajan työssäoloehtoaa. Lisäksi kunnat vastaavat vuoden 2025 alussa osittain työmarkkinatuen rahoituksen lisäksi myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan rahoituksesta. Rahoitusvastuuportaisiin vaikuttavan etuuspäivälaskurin laskenta alkaa alusta, kun henkilö täyttää työssäoloehdon. Koska palkkatuettu työ ei pääsääntöisesti kerrytä palkansaajan työssäoloehtoaa, useimmissa tilanteissa palkkatuen myöntäminen ei vaikuta kunnan rahoitusvastuuseen. Heinäkuussa 2023 julkiseen työvoima- ja yrityspalvelulakiin tehdyt palkkatukea koskevat uudistukset ohjaavat siis jo sellaisenaan palkkatuen kohdentumista.

Rahoitusvastuun kasvupaine heikentää kuntien mahdollisuutta panostaa työllisyysdenhoitoon tilanteessa, jossa panostaminen olisi yhteiskuntaan osallistumisen näkökulmasta entistäkin tärkeämpää. Kuntien rahoitusvastuu työnhakijoiden työttömyyden pitkittyessä kasvaa ja työllisyyden heikentyessä se kiristää kuntataloutta entisestään. TE2024 uudistuksen myötä kuntien talouden rasitus kasvaa suhteettomasti huomioiden kuntien muidenkin menojen kasvupaineet. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että muutoksen tuli olla kustannusneutraali.

Kun kuntien mahdollisuudet vaikuttaa työttömyysetuuksista kertyneeseen laskuun ovat rajalliset, niin palkkatuetun työn kautta vaikuttaminen ei ole enää kuntien näkökulmasta taloudellisesti

järkevää. Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuuseen pystytään vaikuttamaan joko suoralla työllistymisellä ilman palkkatukea tai asiakkaan siirtymisellä toiselle etuudelle työttömyysturvan sijaan. Lakimuutoksissa tulisikin rajaamisen sijaa tehdä uusia mahdollistavia muutoksia vaikuttavuuden ja tarvelähtöisyyden pohjalta.

Edelliseen perustuen Mikkelin seudun työllisyyslautakunta kokouksessaan 27.6.2024 § 11 linjasi, että Mikkelin seudun kunnille ei vuonna 2025 myönnetä palkkatukea. Lisäksi Mikkelin seudun työllisyyslautakunta suositteli kuntia varaamaan resursseja haastavassa työmarkkinassa -asemassa olevien palkkaamiseen ilman palkkatukia.

Voitte kirjoittaa lausuntonne valmiuslakia koskien alla olevaan tekstikenttään

Valmiuslain näkökulmasta esitettävät muutokset ovat kannatettavia.

Ollikainen Jukka
Mikkelin kaupunki työllisyyspalvelut - Työllisyysjohtaja